

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 5PP/171/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122015304
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Maniačková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2122015304.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Katarínou Maniačkovou, vo veci žiadosti o podmienene prepustenie ods. U. M., nar. XX.XX.XXXX, z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25.01.2023 prostredníctvom telemostu do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, Tr. zák. sa návrh D., o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného U. M., nar. XX.X.XXXX, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/47/2011 zo dňa 10.6.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/55/2014 zo dňa 19.6.2014
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 01.12.2022 bola tunajšiemu súdu prostredníctvom D. doručená žiadosť odsúdeného U. M., nar. XX.XX.XXXX, o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd zistil, že odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva t.č. trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/47/2011 zo dňa 10.6.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/55/2014 zo dňa 19.6.2014. Predpokladaný koniec uloženého trestu má mať 21.05.2023. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona uplynula dňa 21.09.2019.

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, hodnotením riaditeľa ÚVTOS, skráteným výpisom klienta, rozsudkom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/47/2011 zo dňa 10.6.2013 a s aktuálnym odpisom registra trestov.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 03.01.2023 súd zistil, že odsúdený bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody dňa 22.11.2016. V predchádzajúcich ústavoch bolo správanie menovaného na požadovanej úrovni. Pedagogická dokumentácia však obsahuje negatívny poznatok o porušení ústavného poriadku, kedy počas kontroly referentom režimu nemal pri sebe preukaz odsúdeného, čo bolo riešené bez uloženia disciplinárneho trestu a neskôr sa odsúdený dopustil porušenia zákonných povinností. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo správanie odsúdeného na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, osobnú hygienu mal osvojenú, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie neboli zaznamenané. Doposiaľ bol dvanásťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciacnej skupiny "B". Odsúdený je od 06.12.016 zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom, vnútorná prevádzka ústavu- kuchyňa odsúdených, kde pracuje ako kuchár. Pracovná morálka je na požadovanej úrovni, pracovné povinnosti si plní k spokojnosti nadriadených, pracovné návyky a zručnosti má osvojené. Vo voľnom čase preferuje sledovanie televízneho vysielania, čítanie kníh a tlače, hranie spoločenských hier a športovú činnosť. Sociálny kontakt udržiava s matkou, sestrou a priateľkou. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní. Vzhľadom na uvedené

skutočnosti riaditeľ Ústavu skonštatoval, že odsúdený preukazuje čiastočné splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúča ho podmienenčne prepustiť s dohľadom.

Z oboznámeného rozsudku Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/47/2011 zo dňa 10.06.2013, súd zistil, že odsúdený bol uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona, zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, za ktoré mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov odsúdeného súd zistil, že má celkovo 9 záznamov, pričom sa jedná o rôznorodú trestnú činnosť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu, úprimne ľutuje svoj život, ktorý viedol a počas výkonu trestu si toho veľa uvedomil. Ďalej uviedol, že po podmienenčnom prepustení môže nastúpiť do práce. Má veľkú dcéru, ktorá sa na neho pýta.

Zástupca občianskeho združenia Y. na verejnom zasadnutí uviedol, že na návrhu trvajú, trestnú minulosť odsúdeného nevedia zmeniť zmeniť. Občianske združenie sa zhodlo a chce ponúknuť záruku a maximálnu súčinnosť, aby sa odsúdený nedostal do rozporu so zákonom. Bez ohľadu na to, že trestná minulosť je taká aká je, tak účel trestu nie je odsediť ho celý. Ďalej uviedol, že je možné uložiť primeranú skúšobnú dobu a v prípade odsúdeného vie kompenzovať prípadné riziko, pričom občianske združenie dohľadne na to, aby sa odsúdený reálne zamestnal. Pokiaľ by odsúdený nemal v záujme spolupracovať, združenie by to oznámilo probačnému a mediačnému úradníkovi. To, že odsúdený nevyužil šancu od štátu v minulosti, neznamená že neprešiel sebareflexiou a tak nespraví aj teraz. Združenie zastáva názor, že v prípade tohto odsúdeného je možné uvažovať nad podmienenčným prepustením. Záverom uviedol, že v mene združenia navrhuje aby súd odsúdeného pripustil a uložil mu primerané povinnosti a obmedzenia.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí uviedol, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Za nespĺnenú považoval primárne druhú materiálnu podmienku a to možnosť očakávania vedenia riadneho života. Z hodnotenia ÚVTOS možno očakávať, že odsúdený sa dokáže v ÚVTOS správať. Uvedené však neposkytuje dostatočnú záruku že takéto správanie bude pokračovať aj po prepustení u ÚVTOS. Vzhľadom na uvedené preto navrhol, aby súd návrhu občianskeho združenia nevyhovel a tento zamietol.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienenčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienenčnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. K formálnej podmienke:

U odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

K materiálnym podmienkam:

V prípade prvej materiálnej podmienky - preukázanie polepšenia vo výkone trestu plnením svojich povinností súd konštatuje, že túto podmienku je možné vyhodnotiť iba ako čiastočne splnenú. Súd pritom vychádzal z obsahu hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, ktoré konštatovalo, že správanie odsúdeného bolo na požadovanej úrovni. Pedagogická dokumentácia však obsahuje negatívny poznatok o porušení ústavného poriadku, kedy počas kontroly referentom režimu nemal pri sebe preukaz odsúdeného, čo bolo riešené bez uloženia disciplinárneho trestu a neskôr sa odsúdený dopustil porušenia zákonných povinností. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou bolo správanie odsúdeného na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, osobnú hygienu mal osvojenú, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie neboli zaznamenané. Doposiaľ bol dvanásťkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciacnej skupiny "B". Odsúdený je od 06.12.016 zaradený na pracovisko v ústave s dohľadom, vnútorná prevádzka ústavu- kuchyňa odsúdených, kde pracuje ako kuchár. Pracovná morálka je na požadovanej úrovni, pracovné povinnosti si plní k spokojnosti nadriadených, pracovné návyky a zručnosti má osvojené. Resocializačná prognóza sa u odsúdeného z hľadiska hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti javí ako menej priaznivá. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ Ústavu skonštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a z výkonu trestu ho odporúča podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Na tomto mieste považuje súd za potrebné zdôrazniť, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je však v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po splnení formálnej podmienky bez ohľadu na druhú materiálnu podmienku a to, či možno prognózovať, že odsúdený po tom, ako opustí brány väzenia bude viesť riadny život.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, súd konštatuje, že táto nie je splnená. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky súd vychádzal z odpisu z registra trestov, v ktorom má odsúdený evidovaných 9 záznamov. Z doposiaľ uložených trestov prevažuje u odsúdeného ukládanie nepodmiennečných trestov odňatia slobody, pričom v dvoch prípadoch súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na predchádzajúce odsúdenia. Okrem toho súd zistil, že odsúdený už raz bol v minulosti podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Šancu viesť riadny život po tomto prepustení však odsúdený nevyužil, keďže pokračoval v páchaní početnej trestnej činnosti, za ktorú mu boli zo strany súdov ukladané nepodmiennečné tresty odňatia slobody. Trestná minulosť odsúdeného a doposiaľ uložené tresty nie sú pre súd dostatočne presvedčivým dôkazom, že odsúdený po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zmení svoje správanie a svoj život povedie v súlade so zákonom. Napriek tomu, že je odsúdený schopný správať sa v podmienkach ústavu vzorne a na požadovanej úrovni, je jeho resocializačná prognóza stále hodnotená ako menej priaznivá čo vedie súd k stotožneniu sa s názorom riaditeľa ústavu, že vzhľadom na kriminálnu minulosť odsúdeného nie je možné zaručiť vedenie riadneho života po podmiennečnom prepustení. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to tak, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd na základe vyššie uvedeného, nakoľko odsúdený nespĺnil všetky zákonom stanovené podmienky a u odsúdeného výkon trestu odňatia slobody doposiaľ plní len čiastočne svoj účel, žiadosť o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.